

Tudi Vaš novi plašč od PAULINA

po znano solidnih cenah p. n. učiteljicam zopet na obročno odplačilo
Damska konfekcija PAULIN — Ljubljana, Kongresni trg 5

Glavni predmeti si bili: sadjarstvo z uporabo sadja, živinoreja s čebelarstvom, poljedelstvo s travništvom; stranski pa: vinarstvo s kletarstvom in gozdarstvo. Sadjarstvo je predaval sadjarski strokovnjak g. Priol, ravnatelj vinarstva g. Eizelt. O poljedelstvu s travništvom je predaval g. ing. Šiftar.

Vsi tečajniki so prisostvovali teoretičnim predavanjem, ki so trajala od 8. do 12. ure in demonstracijam od 2. do 5. ure. Demonstracije so izpopolnjevale teoretična predavanja. Žal niso vedno dosegle svojega namena, ker se jim ni prisojala tista važnost, ki jo imajo. Vsi tečajniki so morali predložiti domačo nalogo iz panoge, ki se je predavala. Naloga je morala obsegati najmanj 20 strani 8° in so jo pregledali predavatelji. 22. X. so se vršili ustni izpiti iz sadjarstva, poljedelstva in živinoreje. Izpitni komisiji je predsedoval g. ing. Podgornik, načelnik kmetijskega oddelka, člani pa so bili gg. svetnik Krošl, ing. Eizelt in ing. Šiftar. Izpit je napravilo 11 učiteljev z odličnim, 14 s prav dobrim in 2 z dobrim uspehom.

Tečaj je pridobitev za izobrazbo učiteljev kmetjsko nadaljevalnih šol. Večini učiteljstva so »kmetijski« predmeti malo pozna-

ni, posebno onemu učiteljstvu, ki se je rekrutiralo iz mesta. Na učiteljsku pa kmetijstvo nima baš zavirljivega mesta. In vendar bi moralo biti »kmetijstvo« ali boljše vaško življenje izhodišče in središče pouka — tudi na učiteljsku. Za učiteljske bi morala postati kritična »za življenje« resnica. »Vas« bi morala biti središče in smoter vseh predmetov. Dokler se ne bodo reorganizirala učiteljska, se bo moralo učiteljstvo izobraževati v tečajih. Ta tečaj je imel to prednost pred drugimi, da se je vršil v času, ko se lahko teoretično predavanje nadaljuje s praktičnim delom (n. pr. sajenje sadnega drevja teoretično, popolne sajenje v sadonosniku). Ni dvoma, da je moralo te učitelje nadomestovati drugo učiteljstvo, izven dvoma pa je, da bo korist neprimerno večja. Koliko dobrega in koristnega lahko stori učitelj s svojim delom, ki je v organski zvezi in povezanosti s kmetijskim delom.

Naše kmetjsko nadaljevalno šolstvo napreduje vsako leto bolj in kmetjska mladina se ga oklepa. Če bo res kmetjska, bo veliko storila za napredek slovenske vasi. Naj bo izrečena zahvala kr. banski upravi in posebno neumornemu delavcu in vodniku kmet. nad. šol g. svetniku Jožetu Krošlu!

Ustanavljanje podpornega fonda se nadaljuje

Sklene se ustanovitev podpornega fonda, v katerega plačuje vsak član 2 din mesečno. (Sresko društvo Logatec)

V podporni fond prispeva mesečno vsak član 3 din.

(Sresko društvo Šmarje pri Jelšah)

Sklenjeno je bilo, da prispeva vsak član 3 din mesečno v podporni fond.

(Sresko društvo Gornji grad)

Sklenilo se je, da se mesečno 4 din od vsakega člana nakazuje v podporni fond.

(Sresko društvo Slovenjgradec)

Sprejet je bil predlog, da vplačuje članstvo poleg članarine še po 1 din v sekcijski podporni fond. Temu fondu se poklanja še posebej znesek 200 din namesto venca na grob mrtve tovarišice.

(Sresko društvo Celje)

Z ozirom na ustanovitev podpornega sklada se članarina zviša za 2 din, od katerih odpade 1 din sekcijškemu, 1 din pa društvemu skladu.

(Sresko društvo Kamnik)

Osnujemo podporni sklad. Vsak član plača mesečno po 3 din; 1 din od tega bomo prispevali sekciji, 2 din ostaneta za domač delokrog.

(Sresko društvo Litija)

Naša vas

V Beogradu izhaja od letošnjega marca mesečnik »Život sela«. (Administracija in uredništvo, Dedinje, Ulica Mih. Avramovića. — Letna naročnina 16 dinarjev.) List je namenjen sociološkemu proučevanju vasi. Vsem interesentom iz učiteljskih vrst toplo priporočamo, da si ta list naroče.

Iz programatičnega uvodnika 1. številke povzemamo za danes sledeče misli:

Težkoče, ki so nastale v življenju na vasi, se kažejo v vsej naši družbi. »Život sela« hoče pokazati celotno življenje vasi, proučiti vas v vseh njenih področjih, vse družbene pojave na vasi.

Svoja opazovanja hoče vršiti v okviru celote, kajti v družbi ne obstaja niti en pojav, ki bi nastal izven nje, ki bi ne bil v zvezi medsebojnega vplivanja in medsebojne zavisnosti.

Druga dolžnost proučevalca vasi je, da družbenih pojavov ne gleda v preseku, marveč v njihovih razvojnih zgodovinskih linijah, stremeč posebno za tem, da predloži pred vsem ono razvojno silo, ki jih menja, odklanja ali oddvaja od splošnega razvoja.

Če tako stalno vezemo posebno s splošnim, del s celoto, si bomo ustvarili temeljno osnovo za jasno in določno sodbo o vasi ter o smernicah, ki obstajajo v njenem razvoju.

V nasprotju z onimi, ki gledajo na vas, kakor na nekaj popolnoma zase obstoječega, z nekimi posebnimi lastnostmi, ki jo postavlja v nasprotje vsemu ostalemu svetu, pred vsem v nasprotje mestu, ocenjujemo mi vas drugače. Za nas je vas družbena tvorba, ki je nastala v času in sicer zgodovinska v teku časa menjajoča se tvorba. S tem hočemo reči, da se v zgodovini družbe menja tudi vas, kakor vse ostale družbene formacije, in sicer tako v svoji vsebini kakor v svoji obliki. Ene in iste sile, ki vplivajo tudi na razvoj vasi.

V zgodovinskem razvoju se menja vas sama kakor tudi vsi odnosi v njej. Izpremembe se ne nanašajo le na organizacijo in

ureditev vasi, na njeno materialno kulturo, marveč tudi na celokupno kulturo.

Jasno je, da se te izpremembe na vasi ne vrše tako hitro kakor v mestu. Zaradi tega je tudi moč ostankov preteklosti, običajev in navad na vasi mnogo jačja in dosledno temu vaški razvoj počasnejši in lažji.

Prvi revolucionarni preobrat v vasi je izzval trg. Tehnika je to še ojačila. Prodiranje kapitalizma je povleklo vas v njeni totaliteti v razvoj družbe. Po vsej svoji ekonomiji, po politični upravi, po svoji organizaciji, skratka po vsem svojem družbenem življenju, je vas danes zelo aktiven del družbe, njen organski del. A poslednje tehniške izpremembe v kmetijskem gospodarstvu so v temelju menjale celokupno vas.

Naloga tega časopisa je torej, da proučuje življenje vasi, ugotavlja vse izpremembe, ki se v njem vrše ter da spoznava ono razvojno silo, ki se kaže v teh izpremembah.

Naloga, zelo važna, a tudi zelo težavna, toliko zaradi svoje obsežnosti kolikor zaradi težkoče v zbiranju predhodnega materiala, neobhodno potrebna za načrtno in popolno proučevanje vasi. Za rešitev te naloge je potrebno veliko število pristašev, mnogo sodelavcev. Danes postaja vse delo zajednice, skupine, kolektiva. Potreben je načrt in resen napor večjega števila ljudi, če se hoče dandanes resno proučiti kako družbeno vprašanje. Ta časopis naj pomaga ustvariti na vseh in izven njih eksperimentalni aparat, ki naj po posebnih navodilih pametno in resno proučuje vas in življenje v njej.

Računamo torej s sodelovanjem vseh, z vasi in izven nje, ki se pečajo ali hočejo pečati z vaškimi vprašanji.

Ali ni važno, spoznati svojo rojstno okolje? Ni ga boljšega vršenja svoje dolžnosti od prispevanja k spoznavanju prave resnice in posplošenja tega spoznanja. Dolžnost je to napram bodočnosti, ki naj bi bila lepša in trdnjša.

Splošne vesti

PODPORNI FOND.

Eden glavnih predpogojev za uspešno delovanje organizacije so zadostna sredstva, ki jih mora imeti organizacija na razpolago za uspešno vršitev svojih nalog v težkih trenutkih.

Prvič se je zgodilo v zgodovini naše organizacije, da je članstvo samo spontano uvidelo in se oprijelo gornje resnice ter je brez oklevanja samo pokrenilo akcijo snovanja podpornih fondov.

V zadnjem »Učiteljskem tovarišu« čitamo vest, ki je slovenskemu učiteljstvu v čast, ostalemu učiteljstvu v državi pa v vzgled, da so sreska društva v dravski banovini pričela snovati podporne fondove, s katerimi se bo dala sigurnost tovariškemu borcem, ki se za vse ostale izpostavljajo v borbi za naše pravice. Članstvo je še posebej naglasilo, da je to več kot važno in bo moralo v bodočem proračunu sprejeti še večjo postavko.

Ideja je padla na rodovitna tla in je pričela oživljati med samim članstvom. Podporni fond, ki je bil dolgo vrsto let samo želja pobornikov učiteljstva, ki so gledali v težko bodočnost, oživlja danes sama med članstvom in učiteljstvom.

Učiteljstvo vidi težke vsakodnevne napače na učiteljski stan, a vidi tudi, da je navezano samo na sebe v obrambi svoje časti, svojih pravic in svoje nezavisnosti. Na nikogar se ne more v tem pogledu zanašati. Osamosvojiti se mora in dati svoji stanovski organizaciji sredstva, da bo lahko branila poedince in celoto.

Podporni fond naj pomaga učiteljstvu obvarovati čast, čist značaj, neomadeževanost, vestnost pri delu in skrajni idealizem, t. j. one vrline, ki so potrebne vzgojitelju mladine in naroda; podporni fond naj pomaga ublažiti rane učiteljstvu v najtežjih momentih, ko napoči pri njih poleg notranje moralne boli finančna stiska, ki preti notranji moralni odpornosti. Podporni fond pa mora pomagati odbiti vse atake, naperjene proti celokupnemu učiteljskemu stanu in podpreti akcije za načelne rešitve, ki bodo v korist celokupnemu učiteljstvu in s tem tudi vsakemu poedincu.

Josip Ribičič — petdesetletnik

On ni sanjač in ni fantast, v njem zamašča Obloмова, on je praktičen duh, agilen, hiter, posebljena iniciativa. V Trstu je organiziral s Kumarjem Učiteljski pevski zbor, ki je dosegel izredno umetniško višino in je ponel slovensko pesem v Benetke in Bologno, v središče glasbene Italije. V učiteljski organizaciji je bil vselej vodilna sila, tako pri Učiteljski zvezi v Trstu, kot kasneje pri JUU v Ljubljani. V Trstu je pomagal organizirati učiteljske tečaje, bil je urednik pri »Učiteljskem listu«, pri »Novem rodu« v Trstu in je še vedno urednik »Našega roda« ter ostalih publikacij Mladinske matice.

On ni le poživil našega povojnega mladinskega slovstva, znal je tudi organizirati razprodajo tako, da so publikacije dosegle naklado, za katero so nam lahko zavidni še celo drugi, veliki narodi.

In pri vsem tem delu mu je ostalo še časa za lastno literarno delo. Za odrasle je pisal duhovite aktualne satire, za mladino igre in prozo. Vsega skupaj nam je podaril 15 knjig, med njimi dela, ki ostanejo.

Naj sodijo kritiki o njegovih posameznih delih tako ali tako, gotovo je, da je Ribičič v naši povojni mladinski literaturi osrednja osebnost, mimo katere naša literarna zgodovina ne more iti.

Če pogledamo vso dosedanje Ribičičevo pot in delo, spoznamo, da je človek ravne linije. In če je njegov jezik včasih res malo strupen, je pa njegovo srce vselej dobro. Pomagal je marsikomu, škodoval nikomur. Če ima katerega osebnega sovražnika, ga more imeti le med občutljivimi in šibkimi naturami, med močnimi ne.

Za vse svoje ogromno delo Ribičič ob svoji petdesetletnici ni prejel odklovanj. Bil je premeščen. Z nasmehom je šel preko tega. Tak je pač in kolikor ga poznamo, se tudi ne misli »poboljšati«. In prav je tako! Tak naj tudi ostane vnaprej — prešerno mladosten. Petdesetletnica zanj ni čas za zapeček, mali mejnik je le ob njegovi dolgi poti življenja. Kar vidimo ga, kako gre zopet s privihanimi rokavi na delo.

Na 3. t. m. je bilo Ribičiču 50 let. Da že 50? — Njegov sveži obraz odločno taji leta. Prav tako njegova živahnost, gibčnost duha, kakor zdrav humor, ki je tu in tam satirično našiljen in še ves preproten z mladostno prešernostjo. Ribičič se ni imel časa postarati.

Vse njegovo dosedanje življenje je en sam brezkončen delavni dan. Samozavestno lahko zre na svoje dosedanje delo.

Kot učitelj je naravnost ljubil najbolj izpostavljen mesta. Bil je učitelj na šoli v Trstu, voditelj na šoli v Krmini, na skrajni meji slovenstva, kasneje zopet v Trstu — in ko je moral od tam stran — pa upravitelj na državni meji na Rakeku.

Kjer je bil Ribičič, tam se je začelo življenje, vzklihi so pevski zbori, šolski odri so oživeli. Kasneje je bil poklican v Ljubljano, kjer je reorganiziral kulturni referat pri banski upravi in bil imenovan tudi za komisarja pri ljubljanskem radiju.

Plašči, površniki

v priznani elegantni izdelavi in veliki izbiri

LUKIČ
Ljubljana, Stritarjeva ulica

Pisma mlademu tovarišu

(Nadaljevanje in konec.)

Spomniš se morda, da se je pred nekaj leti o tem tako intimnem vprašanju vzbudila pri nas celo v časopisju neke vrste propaganda. Neki gospodje so nam hoteli naravnost predpisati, kje bi si smel učitelj poiskati svojo življenjsko družico. Manjkalo je samo še seznam obupanih kandidatij za zakonski stan in pa kaka naredba. Tem čudnim razmotrivanjem se je krototala vsa slovenska javnost, ki je to sploh brala. Škoda, da ni izvedel za to tudi »Ošišani jež«. — Rečeno je bilo nekako takole! Večina učiteljev živi na kmetih, zato naj si tudi tam izbira svoje družice za življenje. — Z enako pravico bi lahko rekli mi učitelji: Advokati žive največ od ljudske trmoglavosti, torej naj tudi tam rešujejo svoje srčne zadeve. — Kam vodijo taka nepremišljena izvajanja, je jasno dovolj.

Prepovedati bi si pa morali za vselej, da bi javnost brila na ta način norec na naš račun. Zadeva je toliko resna, da se ne more obravnavati tako na splošno. Zato ti ne vem svetovati o tem ničesar, čeravno si se dotaknil v svojih pismih tudi tega vprašanja. Po svojih opazovanjih bi ti lahko razodel samo svoje zasebno mnenje, oprto kolikor toliko na resnično življenje.

Francé.